

[Finansministeren.]

paa Obligationer, der endnu ikke er solgt. I saa Fald tilfalder disse Præmier naturligvis Statskassen selv.

Laanets Størrelse er foreslaaet fastsat til 100 Mill. Kr., og det skal nævnes, at det er Hensigten at inddele Laanet i 1 000 Serier paa 2 000 Stykker, svarende hver til 100 000 Kr., og tilsikre hver Serie et fast mindre Beløb, 800 Kr., i Præmie, medens de større Gevinster udtrækkes mellem samtlige Numre i Laanet. En Obligationsindehaver har paa denne Maade Mulighed for i en enkelt Trækning at faa to Gevinster paa sit Nummer.

Det halvaarlige Præmiebeløb, der er fastsat til $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr., vil blive fordelt paa et mindre Antal store Præmier fra 5 000 Kr. og op til 200 000 Kr. samt et større Antal smaa Præmier, hvoraf den laveste er paa 50 Kr. Denne Fordeling af Præmier sker efter en forud fastsat Præmieplan, der skal være gældende for samtlige Trækninger under Laanet.

Obligationerne, der altid skal lyde paa Ihændeoveren, vil blive frit omsættelige, og det er Hensigten at søge dem optaget til Notering paa Børsen. Under Hensyn til det meget store Antal Obligationer, Laanet omfatter — 2 Millioner Stykker —, og til at Administrationen bør forenkles mest muligt, er det i Forslagets §§ 3 og 4 fastsat, at der ikke vil blive Adgang til Mortifikation af bortkomne Obligationer med derefter følgende Ret til at faa udstedt Erstatningsobligationer, og der vil heller ikke kunne rejses Krav om Betaling af Obligationernes Paalydende eller af eventuelle Præmier, saafremt Obligationerne er bortkommet.

Disse Regler kunde maaske ved første Øjekast synes lidt haarde, men maa, ligesom det er Tilfældet i Sverige, betragtes som praktisk nødvendige paa Grund af de mange smaa Obligationer.

Det er endvidere i § 4 fastsat, at Præmierne skal hæves inden 3 Aar fra Forfaldsdagen; i modsat Fald fortabes Retten til dem, og det ikke hævdede Beløb tilfalder Statskassen. Denne Forholdsregel svarer til Gældsbrevslovens Bestemmelser om Forældelse af Kuponer. Forældelsen af selve Fordringen ifølge Obligationen vil følge de almindelige Regler, hvorefter Fordringen forældes 10 Aar efter Forfaldsdagen.

De Erfaringer, man har gjort i Sverige, har vist, at det kan medføre uheldige Konsekvenser, saafremt Retten til endnu ikke faldne Præmier eller Andele heraf i hvervsmæssigt Øjemed gøres til Genstand for

særskilt Omsætning. Saadanne Dispositioner er derfor forbudt ifølge Forslagets § 5.

Bestemmelsen i Forslagets § 6, hvorefter Præmierne er fritaget for Skat til Stat og Kommune, medens der i Stedet svares en Afgift paa 15 pCt. af den Del af Præmiebeløbene, der overstiger 200 Kr., svarer til de nu gældende Regler for Gevinster i Klasse-lotteriet, dog saaledes at hele Afgiften tilfalder Statskassen, som jo ogsaa har hele Udgiften ved Pengesæneringen.

Afgiften vil blive fradraget ved Gevinstudbetalingen.

Da Laanet skal udgøre et Led i Bestræbelserne for en Sanering af Landets Pengevæsen, er det Hensigten, at Laanets Provenu ikke skal indgaa i Statens Kassebeholdning, men holdes uden for den almindelige Omsætning, hvorfor det foreslaas, at Provenuet hensættes paa en særlig Konto i Danmarks Nationalbank, hvorover der kun kan disponeres i Forbindelse med Laanets Tilbagebetaling.

Da det er magtpaaliggende ved denne nye Laaneform at faa saa stor en Del af Befolkningen som muligt i Tale, vil der blive truffet særlige Foranstaltninger til, at Salget af Præmieobligationer kan ske paa saa mange Steder i Landet som muligt. Det er Hensigten, at Salget skal finde Sted ikke blot gennem de sædvanlige Emissionssteder, Banker, Sparekasser, Veksellerere o. lign., men saa vidt gørligt ogsaa gennem Postkontorer, Amtstuer og Toldkasser og andre lignende Institutioner, der ligger spredt over hele Landet, hvorved Adgangen til at købe Obligationer og dermed deltage i Opsparingen bliver nem for alle, selv for de mest afsides boende Personer.

I Lovforslagets § 8 bestemmes det, at de nærmere Regler for Laanets Emission og Administration fastsættes af Finansministeren. Laanets særlige Karakter gør det nødvendigt, at der gives en saadan generel Bemyndigelse. Det drejer sig her om en helt ny Laaneform, og der maa ved Forhandlinger til mange Sider opbygges et særligt Tegningsapparat. Jeg har ikke ment det rigtigt at paabegynde Forhandlinger af denne Art inden Forslagets Forelæggelse for Rigsdagen, og en Del Foranstaltninger vil først kunne træffes, efterhaanden som Erfaringerne melder sig paa dette oprøvede Omraade. I denne Forbindelse vil jeg gerne nævne, at hvis der skulde vise sig Tilbøjelighed til Tegning af uforholdsmæssigt store Beløb fra enkelte Sider, saaledes at Laanets Placering i de videre Kredse, der tilsigtes, bliver vanskeliggjort, kunde der eventuelt